# Bazı Zararlı Kimyasalların İhracatı ve İthalatı Hakkında Yönetmelik

T.C. - 28.01.2023 Tarihli 32087 Sayılı Resmi Gazete - Bazı Zararlı Kimyasalların İhracatı ve İthalatı Hakkında Yönetmelik

28.01.2023 Tarihli 32087 Sayılı Resmi Gazete

## YÖNETMELİK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

**BAZI ZARARLI KİMYASALLARIN İHRACATI VE İTHALATI HAKKINDA YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Başlangıç Hükümleri**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Bazı Zararlı Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin uygulanmasına,

b) Zararlı kimyasalların uluslararası dolaşımı sırasında insan sağlığının ve çevrenin potansiyel zararlardan korunması amacıyla ortak sorumluluk ve iş birliğine dayalı çabaların teşvik edilmesine,

c) Zararlı kimyasalların çevreyle uyumlu bir biçimde kullanılmasına,

ç) Zararlı kimyasalların nitelikleri hakkında bilgi paylaşımının kolaylaştırılmasına,

d) Sözleşmeye taraf olanlar ile diğer ülkelerin, ithalat ve ihracata dair ulusal karar verme süreçlerini tamamlamalarına yardımcı olmak maksadıyla zararlı kimyasallarla ilgili alınan ulusal tedbir kararları ile nihai düzenleyici eylemlerin uygun görülen şekilde bu ülkelere dağıtılmasına,

ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Yönetmelik;

a) Bakanlık ve ilgili kurum tarafından mevzuat ile yasaklanmış, büyük ölçüde kısıtlanmış ve Ek-1'de listelenen kimyasalları,

b) Sözleşme kapsamında ön bildirimli kabul (ÖBK) usulüne tabi ve Ek-2'de listelenen kimyasalları,

kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Radyoaktif maddeleri ve karışımları,

b) Atıkları,

c) Kimyasal silahların imalatında kullanılan kimyasal maddeleri ve karışımları,

ç) Beşeri veya veterinerlik kullanımına yönelik tıbbi ürünleri,

d) Gıdaları ve gıda katkı maddelerini,

e) Hayvan yemlerini,

f) Uyuşturucu ilaçlar ve psikotrop maddeleri,

g) Genetiği değiştirilmiş organizmaları,

kapsamaz.

(3) Bu Yönetmelik, araştırma veya analiz amacıyla insan sağlığını ve çevreyi etkilemesi beklenmeyen miktarlarda ihraç edilen ve her bir ihracatçıdan her bir ithalat yapan ülkeye miktarı her takvim yılı için 10 kg'ı aşmayan kimyasalları kapsamaz. Bununla birlikte, ihracatçılar söz konusu ihracat hakkında araştırma veya analiz amacıyla ihraç edileceğini belirterek e-ÖBK Sistemi üzerinden ihracat bildiriminde bulunur.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Yönetmelik; 9/3/2017 tarihli ve 6988 sayılı Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanununa, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

b) Bitki koruma ürünü: Kullanıcıya farklı formlarda sunulan, bitki ve bitkisel ürünleri zararlı organizmalara karşı koruyan veya bu organizmaların etkisini önleyen, bitki besleme amaçlı olanlar dışında bitki gelişimini etkileyen, koruyuculara ilişkin özel bir düzenleme kapsamında bulunmayan ancak bitkisel ürünleri koruyucu olarak kullanılan, istenmeyen bitki veya bitki kısımlarını yok etmek, istenmeyen bitki gelişimini kontrol etmek veya önlemek amacıyla kullanıcıya bir veya daha fazla aktif madde içeren bir formülasyon halinde sunulan aktif madde ve preparatları,

c) Biyosidal ürün: Sadece fiziksel ya da mekanik etkilerle değil, diğer başka yollarla herhangi bir zararlı organizmayı yok etme, uzaklaştırma, zararsız hale getirme ya da zararlı organizmanın etkisini önleme, üzerinde kontrol edici bir etki oluşturma amacıyla kullanılacak ve kullanıcıya sunulduğu haliyle bir ya da daha fazla aktif madde içeren, barındıran ya da bunların bileşiminden oluşturulan herhangi bir madde ya da karışımı veya madde ya da karışımlardan yerinde üretilen herhangi bir madde ya da karışımı veya ana işlevi biyosidal olan işlenmiş eşyayı,

ç) Büyük ölçüde kısıtlı kimyasal;

1) Bakanlık veya ilgili kurum tarafından insan sağlığı veya çevreyi korumak amacıyla, hemen hemen tüm kullanımları bir veya birden fazla kategoride yasaklanmış bir kimyasalı,

2) Hemen hemen tüm kullanım alanları için onayı reddedilen veya bildirim, kayıt, onay, izin ve ruhsat sürecinde ileri bir değerlendirmeden veya piyasadan geri çekilen ve bu tür bir tedbirin

insan sağlığı veya çevreyi korumak amacıyla gerçekleştirildiğine ilişkin açık bir kanıtın bulunduğu bir kimyasalı,

d) Ciddi ölçüde zararlı pestisit formülasyonu: Bitki koruma ürünü veya biyosidal ürün olarak kullanılmak üzere formüle edilmiş, kullanım koşulları altında tek veya çoklu maruziyetten sonra kısa bir süre içinde insan sağlığı ve çevre üzerinde gözlenebilir ciddi etkilere neden olan bir kimyasalı,

e) Diğer ülke: Sözleşmeye taraf olmayan herhangi bir ülkeyi,

f) Elektronik Ön Bildirimli Kabul Sistemi (e-ÖBK): Bu Yönetmelik kapsamındaki kimyasalların bildiriminin yapılmasını, ilgili bilgilerin muhafaza edilmesini, güncellenmesini, sürdürülebilirliğini ve gerektiğinde bu bilgilere hızlı bir şekilde erişimin sağlanmasını mümkün kılmak amacıyla geliştirilen ve Bakanlık bilgi sistemi (e-ÇBS) üzerinden kullanılabilen, internet üzerinden sorgulama yapabilen ve bilgiyi işleyebilen sistemi,

g) İhracat bildirimine tabi kimyasal: Bir veya birden fazla kategoride yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış ve  Ek-1 ve Ek-2'de listelenen bir kimyasalı,

ğ) İhracat: Bir malın, ilgili ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını veyahut Ticaret Bakanlığınca ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleri,

h) İhracatçı: İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte ilgili mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarrufta bulunma yetkisi tanınan ortaklıkları,

ı) İlgili kurum: Bu Yönetmelik hükümlerinin yürütülmesinde, ilgili mevzuata dayalı olarak görev alanlarına giren hususlarda; Sağlık Bakanlığını, Tarım ve Orman Bakanlığını, Ticaret Bakanlığını,

i) İthalat: Eşyanın, yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye transit rejimine tabi tutularak Türkiye Gümrük Bölgesi içinde taşınması hariç olmak üzere, bir gümrük rejimine tabi tutularak Türkiye Gümrük Bölgesine fiziki girişini,

j) İthalatçı: İthalatta eşyanın alıcısı olan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Karışım: İki ya da daha fazla maddeden oluşan bir karışımı veya çözeltiyi,

l) Kimyasal: Kendi halinde ya da bir karışım içinde imal edilmiş ya da doğal halde bulunan fakat canlı organizmaları içermeyen karışım halindeki;

1) Ciddi ölçüde zararlı pestisit formülasyonları dâhil, bitki koruma ürünlerini,

2) Biyosidal ürünleri,

3) Sanayi kimyasallarını,

m) Madde: Doğal halde bulunan veya bir üretim sonucu elde edilen, içindeki, kararlılığını sağlamak üzere kullanılan katkı maddeleri ile üretim işleminden kaynaklanan safsızlıklar dâhil, fakat yine içindeki, kararlılığını ve yapısını etkilemeden uzaklaştırılabilen çözücüler hariç, kimyasal elementleri ve bunların bileşiklerini,

n) Nihai düzenleyici eylem: Bakanlık veya ilgili kurum tarafından insan sağlığı veya çevreyi korumak amacıyla bir kimyasalın yasaklanması veya büyük ölçüde kısıtlanmasına ilişkin yasal tedbiri,

o) ÖBK bildirimine tabi kimyasal:  Sekretaryaya bildirimi gerektiren, bir veya birden fazla kategoride yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış ve  Ek-1'de listelenen bir kimyasalı,

ö) ÖBK usulüne tabi kimyasal:  Ek-2'de ve Sözleşmenin Ek-3'ünde listelenen ve ön bildirimli kabul usulüne konu olan bir kimyasalı,

p) Pestisit: Zirai mücadele araştırma ve uygulamalarında kullanılan her türlü kimyasal madde ve preparatları,

r) Sanayi kimyasalı: Profesyonellerin ve/veya halkın kullanımına sunulan kimyasalı,

s) Sekretarya: Sözleşme Sekretaryasını,

ş) Sözleşme: Bazı Zararlı Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesini,

t) Taraf: Sözleşme ile bağıtlı olmayı kabul etmiş ve kendisi için Sözleşmenin yürürlükte olduğu bir devleti veya bölgesel ekonomik entegrasyon teşkilatını,

u) Türkiye Gümrük Bölgesi: Türkiye topraklarını ve aynı zamanda karasularını, ülke içi deniz sularını ve hava sahasını,

ü) Yasaklı kimyasal: Bakanlık veya ilgili kurum tarafından insan sağlığını veya çevreyi korumak amacıyla, tüm kullanımları bir veya birden fazla kategoride yasaklanmış bir kimyasalı veya ilk kez kullanım onayı reddedilen veya bildirim, kayıt, izin, onay veya ruhsat sürecinde ileri bir değerlendirmeden geri çekilmiş ve bu tür bir tedbirin insan sağlığı veya çevreyi korumak amacıyla gerçekleştirildiğine ilişkin açık bir kanıtın bulunduğu bir kimyasalı,

ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

## Ulusal Yetkili Mercii, Bakanlığın Görevleri, İhracat ve İthalata İlişkin Hükümler

### Ulusal yetkili mercii

**MADDE 5-** (1) Ulusal yetkili mercii Bakanlıktır.

(2) Ulusal yetkili mercii,  Sekretarya, Sözleşmenin tarafları ve diğer ülkeler ile iletişimi sağlamak ve bu Yönetmeliğin gerektirdiği idari işlevleri yürütmekle sorumludur.

### Bakanlığın görevleri

**MADDE 6-** (1) Bakanlık aşağıda belirtilen hususlardan sorumludur:

a) 8 inci madde gereğince ihracat bildirimlerinin Sözleşmenin taraflarına ve diğer ülkelere gönderilmesi.

b) 11 inci madde gereğince yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasallara ilişkin nihai düzenleyici eylemlere dair bildirimlerin Sekretaryaya gönderilmesi.

c) 12 nci maddesi gereğince ÖBK usulüne tabi kimyasallara yönelik ithalat kararlarının Sekretaryaya iletilmesi.

ç) Bu Yönetmeliğin etkin bir biçimde uygulanması için gerekli rehber dokümanın hazırlanması.

### İhracat bildirimi ve ÖBK usulüne tabi kimyasallar

**MADDE 7-** (1) 8 inci madde gereğince Ek-1 listesinde yer verilen kimyasallar, Ek-3’te yer alan bilgileri içerecek şekilde ihracat bildirimine tabidir.

(2) 11 inci madde gereğince Ek-1 listesinde yer verilen kimyasallar, Ek-5'te yer alan bilgileri içerecek şekilde ÖBK bildirimine tabidir.

(3) 8 inci ve 13 üncü maddeler gereğince Ek-2 listesinde yer verilen kimyasallar, kullanım kategorisi kapsamında ÖBK usulüne tabidir.

(4) Bakanlık, Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer verilen kimyasallara ilişkin bilgileri kamunun erişimine açık hale getirir.

**İhracat bildirimi usulü**

**MADDE 8-** (1) Bir kimyasalın Ek-1 ve Ek-2'de listelenmesi veya bu maddeyi içeren karışımın 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında etiketleme hükümlerine tabi olması durumunda ithalatçı tarafta veya diğer ülkede amaçlanan kullanımına bakılmaksızın o kimyasal aşağıda tanımlanan ihracat bildirimi usulüne tabidir:

a) Bir ihracatçının, Sözleşmeye taraf olan veya diğer ülkeye birinci fıkrada belirtilen bir kimyasalı ihraç etmek istemesi durumunda, (d) bendinde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla ihracatçı söz konusu ihracata ilişkin olarak planlanan ilk ihracat tarihinden en geç 35 gün öncesine kadar yılda 1 defa Bakanlığa bildirimde bulunur. Söz konusu ihracatın devam etmesi durumunda bu bildirim her yıl tekrarlanır. Bildirim Ek-3'te yer alan bilgileri kapsayacak şekilde e-ÖBK sistemi üzerinden yapılır.

b) Bakanlık ihracatçı tarafından gönderilen bildirimin Ek-3 ile uygunluğunu kontrol eder ve bildirimin eksiksiz olması durumunda ithalatçı tarafın veya diğer ülkenin yetkili merciine bu bildirimi gönderir. Bakanlık ithalatçı tarafın veya diğer ülkenin yetkili merciinin kimyasalın planlanan ilk ihracatından en geç 20 gün öncesine kadar bu bildirimi almalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır.

c) Bakanlık, ihracat bildiriminin gönderilmesinden itibaren 30 gün içinde Ek-4'te belirtilen formatta ithalatı yapan taraftan veya diğer ülkenin yetkili merciinden bildirimin alındığına dair bir cevap alamaması durumunda bildirimi yeniden gönderir. Bakanlık ithalatçı tarafın veya diğer ülkenin yetkili merciinin yeniden gönderilen bildirimi almalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır.

ç) Bakanlık ihraç edilen her bir kimyasalın ve bu kimyasalı ithal eden tarafların veya diğer ülkelerin isminin yer aldığı yıllık bir liste oluşturur ve bu listeyi internet sayfasında kamunun erişimine açık hale getirir.

d) İhraç edilmek istenen kimyasalın piyasaya arzı, kullanımı veya etiketlenmesine ilişkin ilgili mevzuatın değişmesine bağlı olarak söz konusu kimyasalın sınıflandırmasının değişmesi durumunda, ihracatçı (a) bendi gereğince yeni bir ihracat bildirimi hazırlayarak Bakanlığa gönderir. Hazırlanan yeni ihracat bildiriminde, söz konusu bildirimin Ek-3'e uygun şekilde hazırlandığı ve bir önceki bildirimin revizyonu olduğu bilgisine de yer verilir. Bakanlık ihracatçı tarafından gönderilen bildirimin Ek-3 ile uygunluğunu kontrol eder ve bildirimin eksiksiz olması durumunda ithalatçı tarafın veya diğer ülkenin yetkili merciine bu bildirimi gönderir.

e) Bir kimyasalın ihracatının aciliyet taşıması halinde ve ihracatın gecikmesinin ithalatı yapan tarafta veya diğer ülkede kamu sağlığı veya çevre açısından tehlike arz etmesi durumunda (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yükümlülükler çerçevesinde ihracatçının veya ithalatı yapan tarafın veya diğer ülkenin gerekçeli talebine istinaden Bakanlık tarafından tam veya kısmi şekilde muafiyet sağlanabilir.

f) İthalatı yapan tarafın veya diğer ülkenin yetkili merciinin söz konusu kimyasalın ihracatından önce bilgilendirilme gerekliliğinden feragat etmesi ve bunu yazılı olarak Bakanlığa iletmesi durumunda (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yükümlülükler uygulanmaz.

g) (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yükümlülükler, Ek-1'de bitki koruma ürünü aktif maddesi olarak listelenen bir kimyasal ihraç edilmek üzere ithal edildiğinde ve ithalatı yapan taraf veya diğer ülkenin yetkili merciinin Tarım ve Orman Bakanlığına onay göndermesi durumunda uygulanmaz. Tarım ve Orman Bakanlığı bu ihracata ilişkin olarak Bakanlığı bilgilendirir.

ğ) İhraç edilecek olan kimyasala ilişkin olarak ithalat yapan tarafın veya diğer ülkenin ek bilgi talep etmesi durumunda Bakanlık ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü alarak bu bilgileri sağlar.

**Taraflardan ve diğer ülkelerden alınan ihracat bildirimleri**

**MADDE 9-** (1) Bakanlık, Sözleşmeye taraf veya diğer ülke tarafından üretimi, kullanımı, piyasaya arzı yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış olan bir kimyasal için gönderilen ihracat bildirimini aldığına dair cevabı karşı tarafa iletir.

**Kimyasalların ihracat ve ithalatına ilişkin bilgi temini**

**MADDE 10-** (1) Ek-1 ve Ek-2'de listelenen maddelerin ve bu maddeleri içeren Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında etiketleme hükümlerine tabi karışımların ihracatçıları veya ithalatçıları her yıl 31 Mart tarihine kadar bir önceki yıla ait ihraç veya ithal ettiği miktarı Bakanlığa bildirir.

(2) Birinci fıkraya ek olarak ihracatçı, taraf veya diğer ülkelerdeki ithalatı yapan herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin isim ve adreslerini de Bakanlığa bildirir.

(3) Bakanlığın talep etmesi halinde ihracatçı veya ithalatçı, gerçekleştirilen ihracat ve ithalatla ilgili gerekli ek bilgiyi sağlar.

**Yasaklanmış veya büyük ölçüde kısıtlanmış kimyasalların Sözleşme kapsamında Sekretaryaya bildirimi (ÖBK bildirimi)**

**MADDE 11-** (1) Bakanlık, itibaren Ek-1'de listelenen kimyasallar ile daha sonrasında Ek-1'e yeni eklenecek kimyasallara ilişkin olarak Ek-5'te yer alan bilgileri sağlayacak biçimde Sekretaryaya bildirimde bulunur.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Ek-1'e yeni eklenen herhangi bir kimyasal için birinci fıkra gereğince yapılacak bildirim o kimyasalın yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlama kararının yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 90 gün içinde Sekretaryaya iletilir.

(3) Birinci fıkra gereğince yapılacak bildirimin Ek-5'te yer alan bilgileri sağlamada yetersiz olması durumunda, Bakanlığın talebi üzerine, söz konusu kimyasalın ihracatçısı ve/veya ithalatçısı ilgili diğer uluslararası uygulamalar ve programlardan elde ettikleri bilgileri talep tarihinden itibaren 60 gün içinde hazırlayarak Bakanlığa iletir.

(4) Bakanlık, birinci veya ikinci fıkra kapsamında herhangi bir kimyasal için Sekretaryaya bildirilen yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlama kararında değişikliğin veya güncellemenin olması durumunda değiştirilen veya güncellenen bu karara ilişkin olarak, söz konusu kararın yürürlüğe girmesinden itibaren 60 gün içinde Ek-5'te yer alan bilgileri sağlayacak biçimde Sekretaryaya bildirimde bulunur.

(5) Bakanlık, taraflardan birisinin veya Sekretaryanın Ek-1'de listelenen kimyasala ve bu kimyasalı yasaklayan veya büyük ölçüde kısıtlayan karara ilişkin ek bilgi talebi olması

durumunda ilgili kurumlarla iş birliği sağlayarak bu talebe cevap verir.

**Sözleşme kapsamındaki kimyasallara ilişkin ithalat kararının Sekretaryaya bildirimi (ÖBK usulü)**

**MADDE 12-** (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte ve sonrasında Ek-2'de listelenen kimyasalların her birine ilişkin ithalat kararını Bakanlık Sekretaryaya iletir.

(2) Ek-2'de listelenen herhangi bir kimyasal için bu maddenin birinci fıkrası kapsamında gönderilecek olan ithalat kararı bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan tablonun beşinci sütununda bulunan söz konusu kimyasal için belirlenen kategorilere istinaden hazırlanmalıdır.

(3) Ek-2'de listelenen herhangi bir kimyasal için;

a) İthalat kararında değişikliğin veya güncellemenin olması durumunda Bakanlık değiştirilmiş veya güncellenmiş bu ithalat kararını Sekretaryaya iletir.

b) Birinci fıkra kapsamında gönderilecek olan ithalat kararı bu kararın dayanağı olan yasal ve idari tedbire ilişkin bilgiyi de içerecek şekilde Bakanlık tarafından Sekretaryaya iletilir.

c) Bakanlık birinci fıkra kapsamında gönderilen her bir ithalat kararını kamunun erişimine açık hale getirir.

**Sözleşme kapsamındaki kimyasalların ihracatına ilişkin yükümlülükler (Açık kabul usulü)**

**MADDE 13-** (1) Bakanlık ÖBK usulüne tabi kimyasallara ilişkin Sekretaryadan aldığı bilgileri ve ithalat yapan tarafların söz konusu kimyasallara ilişkin aldıkları ithalat kararlarını kamunun erişimine açık hale getirir.

(2) Ticaret Bakanlığı  Ek-1 ve Ek-2'de listelenen her bir kimyasala yönelik Bakanlık tarafından sunulan bilgiler çerçevesinde, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunun belirlenmesine yönelik değerlendirme yapar.

(3) İhracatçılar Sözleşme taraflarının aldıkları ithalat kararlarına Sekretaryanın Bakanlığı bilgilendirdiği ilk tarihten itibaren en geç 6 ay içinde uyum sağlamalıdır.

(4) Ek-2'de listelenen kimyasallar;

a) İhracatın gerçekleştirileceği Sözleşme tarafının söz konusu kimyasala ilişkin ithalat kararını Sekretaryaya iletmediği/iletemediği durumda,

b) İhracatın gerçekleştirileceği Sözleşme tarafının söz konusu kimyasala ilişkin nihai karar için hâlihazırda değerlendirmenin devam ettiğini Sekretaryaya ilettiği durumda,

c) İhracatın gerçekleştirileceği Sözleşme tarafının söz konusu kimyasala ilişkin nihai karar için Sekretaryadan veya Sözleşmenin diğer taraflarından talepte bulunduğu durumda,

ç) İhracatın gerçekleştirileceği Sözleşme tarafının söz konusu kimyasalın değerlendirilmesine ilişkin Sekretaryadan yardım talebinde bulunduğu durumda,

d) Söz konusu kimyasalın ihraç edileceği diğer ülkeden o kimyasala ilişkin açık kabul alınmadığı durumda,

e) Sekretarya tarafından yayımlanan en son ÖBK genelgesinde ithalatı yapacak Sözleşme tarafının söz konusu kimyasalın ithalatına izin vermediğinin belirtilmesi durumunda,

ihraç edilemez.

(5) Dördüncü fıkradaki hükümler saklı kalmak şartıyla,  Ek-2'de listelenen kimyasallar;

a) Sekretarya tarafından yayımlanan en son ÖBK genelgesinde ithalatı yapacak olan tarafın söz konusu kimyasalın ithalatına izin verdiğinin belirtilmesi durumunda,

b) İhracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkede ithalat esnasında söz konusu kimyasalın lisanslı, tescilli, izinli veya ruhsatlı olduğuna dair resmi kaynaklardan alınmış kanıtın bulunması durumunda,

c)  İhracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkeden daha öncesinde söz konusu kimyasalın ithal edildiğine veya kullanıldığına ilişkin kanıtın bulunması durumunda,

ç) İhracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkede daha öncesinde söz konusu kimyasalın yasaklanması veya büyük ölçüde kısıtlanmasına ilişkin bir tedbirin alınmadığına dair kanıtın bulunması durumunda,

d) Bakanlıkça ihracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkeden söz konusu kimyasalın ithalatı için açık kabulün istendiği ve bu kabulün alındığı durumda,

e) Ek-2’de listelenen ve bitki koruma ürünü (aktif madde) kategorisinde yer alan kimyasallara ilişkin olarak, ihracatın gerçekleştirileceği tarafın ulusal yetkili merciinin veya diğer ülkenin yetkili merciinin önceden Tarım ve Orman Bakanlığına söz konusu kimyasalın ithalatına izin verdiğini bildirmesi durumunda,

ihraç edilebilir.

(6) Tarım ve Orman Bakanlığı  beşinci fıkranın (e) bendi kapsamında gerçekleştirilecek bir ihracattan önce Bakanlığı söz konusu ihracat hakkında bilgilendirir.

(7) Beşinci fıkranın (d) bendine istinaden açık kabulün gerektiği durumlarda Bakanlık ihracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkeden bu talebe ilişkin başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde bir cevap alamadığı durumda karşı tarafa bir hatırlatma yazısı gönderir. Karşı tarafın söz konusu hatırlatma yazısına 30 gün içinde bir cevap vermemesi durumunda Bakanlık gerektiği şekilde ikinci bir hatırlatma yazısı gönderir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen bir olayın gerçekleşmesi halinde ihracatçının talebi üzerine ve ihracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkece yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlama kararının alındığına ilişkin bir kanıtın bulunmaması halinde ve tüm makul çabanın gösterilmesinden sonra açık kabul talebine başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde hala cevap alınamaması durumunda Bakanlık ilgili kurumların da görüşünü alarak ihracatın gerçekleşip gerçekleşmeyeceğine karar verir.

(9) Beşinci fıkranın (d) bendine istinaden ihracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkeden ihracatın gerçekleştirilebileceğine ilişkin açık kabulün geçerlilik tarihine dair bir ibarenin bulunmaması durumunda söz konusu açık kabul her durumda bu kabulün alındığı tarihten itibaren en fazla 12 ay geçerli olur.

(10) Kimyasalın doğası gereği özelliklerinin son kullanma tarihini geçersiz kıldığı durumlar haricinde ihraç edileceği tarih ile son kullanma tarihi arasındaki süre 6 aydan az olan bir kimyasal ihraç edilemez. Özellikle bitki koruma ürünleri ve biyosidal ürünler söz konusu olduğunda işe yaramayan stokların (atık) oluşma riskini en aza indirmek üzere ihracatçılar kimyasalın konulduğu paketlerin boyutlarının ve ambalajlarının en ideal düzeyde olmasını sağlar.

(11) Bitki koruma ürünleri ve biyosidal ürünler ihraç edilirken, ihracatçılar ihracatın gerçekleştirileceği taraf veya diğer ülkedeki iklim koşulları doğrultusunda bu kimyasalların depolanma koşulları ve kararlılığı konusuna ilişkin bilgilerin de etiket üzerinde bulunmasını sağlar.

**İhracatı yasak olan kimyasallar**

**MADDE 14-** (1) Ek-6'da listelenen kimyasallar ihraç edilemez.

**Transit geçiş yükümlülükleri**

**MADDE 15-** (1) Ek-2'de listelenen ve bu sebeple ÖBK usulüne tabi olan kimyasalların ihracatı sırasında topraklarından transit geçişe ilişkin bilgi talep eden taraflar Ek-7'de listelenir.

(2) İhracatçı, Ek-2'de listelenen bir kimyasalın Ek-7'de yer alan tarafın topraklarından transit geçişi durumunda, Bakanlığı ilk transit geçişten önce en geç 30 gün sonrasında ise her transit geçiş öncesi en geç 8 gün içinde bilgilendirmekle yükümlüdür.

(3) Bakanlık ikinci fıkra kapsamında ihracatçıdan aldığı bilgiyi ve mevcut diğer bilgileri ilk transit geçişten önce en geç 15 gün içinde ve sonrasında her bir geçiş öncesi ilgili tarafın ulusal yetkili merciine gönderir.

**İhraç edilecek kimyasallar ile birlikte verilecek bilgiler**

**MADDE 16-** (1) İhracatı yapılması planlanan ve Ek-1 ve Ek-2'de listelenen kimyasallar, Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik gereğince etiketleme ve ambalajlama hükümlerine tabidir.

(2) İthalatı yapan taraf veya diğer ülkenin herhangi bir özel gerekliliğinin olmaması durumunda söz konusu etiketleme ve ambalajlama hükümlerine ilişkin birinci fıkra geçerlidir.

(3) Uygun olduğu takdirde Ek-1 ve Ek-2'de listelenen kimyasalların farklı iklim koşullarındaki de dâhil olmak üzere son kullanma ve üretim tarihleri etikette belirtilir.

(4) Ek-1 ve Ek-2'de listelenen herhangi bir kimyasalın ihracatı sırasında 23/6/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında hazırlanmış olan bir güvenlik bilgi formu söz konusu kimyasalla birlikte verilir. İhracatçı, söz konusu kimyasalı taraf ülkeye veya diğer ülkeye

ithal eden her gerçek veya tüzel kişiye böyle bir güvenlik bilgi formu gönderir.

(5) Birinci fıkrada belirtilen etikette ve  dördüncü fıkrada belirtilen güvenlik bilgi formunda yer alacak bilgiler uygulanabilir olduğu kadarıyla hedef ülkenin veya bölgenin resmi dil veya dillerinde hazırlanmalıdır.

**İhracatçıların diğer yükümlülükleri**

**MADDE 17-** (1) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerinde öngörülen yükümlülüklere tabi ihracatçılar, Bakanlıkça düzenlenecek uygunluk yazısını ihracat beyannamesi ekinde gümrük idaresine ibraz etmekle yükümlüdürler. 13 üncü maddenin dördüncü, beşinci ve onuncu fıkralarının gümrük idarelerince uygulanmasında söz konusu uygunluk yazısı esas alınır.

(2) Bakanlığın zorunlu tuttuğu durumlarda ihracatçılar 21 inci maddede öngörülen yazılım paketini kullanırlar.

**ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

**Bilgi Paylaşımı, Teknik Yardım, Yönetmelik Eklerinin Güncellenmesi ile İhracat ve İthalat İçin Kullanılacak Yazılıma İlişkin Hükümler**

**Bilgi paylaşımı**

**MADDE 18-** (1) Bu Yönetmeliğin amacına uygun olarak ilgili kurum desteği ile Bakanlık;

a) Toksikolojik, ekotoksikolojik ve güvenlik bilgileri dâhil olmak üzere bu Yönetmelik kapsamındaki kimyasallara ilişkin bilimsel, teknik, ekonomik ve yasal bilginin paylaşılmasını,

b)  Sözleşmenin amaçları doğrultusunda insan sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla zararlı kimyasallara ilişkin alınan yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlamaya dair tedbirlerin kamunun erişimine açık hale getirilmesini,

c) İnsan sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla zararlı kimyasallara ilişkin alınan yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlamaya dair tedbirlerle ilgili bilgilerin taraf veya diğer ülkelere doğrudan ya da Sekretarya vasıtasıyla iletilmesini,

sağlar.

(2) Bakanlık gizliliğin gerektiği ve karşılıklı mutabakatın sağlandığı durumlarda taraf veya diğer ülkelerden aldığı bilgilerin gizliliğini korur.

(3) Bu Yönetmeliğin amaçları doğrultusunda;

a)  Ek-3'te ve Ek-5'te belirtilen bilgiler,

b) 16 ncı maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen güvenlik bilgi formlarındaki bilgiler,

c) Kimyasalların üretim ve son kullanma tarihi,

ç) Kimyasallara dair zararlılık sınıflandırması, riskin doğası ve ilgili güvenlik önerileri dâhil olmak üzere tedbir önlemlerine ilişkin bilgi,

d) Toksikolojik ve ekotoksikolojik testlerin özet sonuçları,

e) Kimyasal içeriği boşaltılmış ambalajların elleçlenmesine ilişkin bilgi,

gizli olarak kabul edilmez.

**Teknik yardım**

**MADDE 19-** (1) Bakanlık kimyasalların yaşam döngüleri boyunca etkin bir şekilde yönetilmeleri için gerekli kapasitenin, uzmanlığın ve altyapının geliştirilmesine yönelik eğitimler dâhil olmak üzere teknik yardımın desteklenmesi konusunda özellikle gelişmekte olan ve geçiş ekonomisine sahip olan ülkeler ile iş birliği yapar.

(2) Bakanlık özellikle gelişmekte olan ve geçiş ekonomisine sahip olan ülkelerin Sözleşmeyi uygulamalarına olanak sağlamak amacıyla kimyasallara ilişkin teknik bilginin sağlanması, uzman paylaşımının desteklenmesi, ulusal yetkili mercilerin belirlenmesi veya sürekliliğinin sağlanması ve zararlı pestisit formülasyonlarının belirlenmesi için teknik uzmanlığın sağlanması ve Sekretaryaya gönderilecek bildirimlerin hazırlanmasında destek verir.

(3) Bakanlık ve ilgili kurum özellikle gelişmekte olan ve geçiş ekonomisine sahip olan ülkelerde kimyasalların yönetimini geliştirmek amacıyla destekledikleri ve finanse ettikleri projelere ilişkin bilgi sağlayarak kimyasalların yönetiminde kapasite geliştirme ile ilgili uluslararası faaliyetlere aktif olarak katılım sağlar.

**Yönetmelik eklerinin güncellenmesi**

**MADDE 20-** (1) Bakanlık ilgili kurum desteği ile Ek-1 ve Ek-2'de bulunan listeleri Sözleşme kapsamındaki gelişmeleri ve zararlı kimyasallara ilişkin ülke içi yasaklama veya büyük ölçüde kısıtlama tedbirlerini göz önünde bulundurarak gözden geçirir.

(2) Herhangi bir kimyasalın insan sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla bitki koruma ürünü, biyosidal ürün veya sanayi kimyasalı kategorilerden en az birinde ülke içinde yasaklanması veya büyük ölçüde kısıtlanmasına ilişkin tedbir alınması durumunda o kimyasal Ek-1'deki listeye dâhil edilir.

(3) Herhangi bir kimyasalın insan sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla, Sözleşmenin ÖBK usulüne tabi kimyasallar listesine eklenmesi durumunda, o kimyasal Ek-2'deki listeye dâhil edilir.

(4) Herhangi bir kimyasalın insan sağlığı ve çevreyi korumak amacıyla Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin yasaklamaya dair ekine dâhil edilmesi durumunda o kimyasal ihracatı yasak olan kimyasalların bulunduğu Ek-6'daki listeye dâhil edilir.

**İhracat ve ithalat için kullanılacak yazılım**

**MADDE 21-** (1) Bakanlık Ek-1 ve Ek-2'de listelenen kimyasalların ihracatı ve ithalatına ilişkin yazılım paketi belirler ve bunu ücretsiz olarak bu Yönetmeliğe tabi olan ihracatçı ve ithalatçıların kullanımına sunar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak bildirimler e-ÇBS içerisinde yer alan e-ÖBK sistemi üzerinden yapılır.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

## Denetim ve İdari Yaptırım

**Denetim**

**MADDE 22-** (1) Bu Yönetmelik hükümlerine ilişkin denetimler Bakanlık tarafından 2872 sayılı Kanun çerçevesinde gerçekleştirilir.

**İdari yaptırım**

**MADDE 23**- (1) Bu Yönetmeliğe aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi ve 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (y) bendinde öngörülen idari yaptırımlar

uygulanır.

**BEŞİNCİ BÖLÜM**

**Çeşitli ve Son Hükümler**

**Avrupa birliği mevzuatına uyum**

**MADDE 24-** (1) Bu Yönetmelik Zararlı Kimyasalların İhracatı ve İthalatına İlişkin 27/7/2012 tarihli ve (AB) 649/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

**Yürürlük**

**MADDE 25-** (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden  6 ay sonra yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 26-** (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

**Ekleri için tıklayınız.** **Resmi Gazete İçin Tıklayınız.**